

[J. P. Larsen.]

højpatriotisk afstemte Blade paa en Maade hente Angrebsvaaben i Udlandets Presse, ja, maaske ligefrem mobilisere Udlandets Konservative mod den lovlige danske Regerings lovlige Handlinger. Det ser unægtelig ofte ud, som om de udenlandske Presse-citater er, om ikke fabrikerede, saa dog inspirerede fra København.

Naar Afrustningsmodstanderne skal ud over Landets Grænser for at hente Vaaben mod Landets lovlige Regering, er det særlig yndet at gaa til Sverige og Norge. Enkelte konservative Blade er endog gaaet saa vidt, at de har skrevet, at Sverige havde det afgørende Ord i det danske Afrustnings-spørgsmaal. Videre kan man vel neppe gaa. Det kan ikke nægtes, at Regeringens Afrustningsbestræbelser har vakt en vis Interesse navnlig hos de Konservative i Sverige og Norge, men det er mit Indtryk, at de svenske Udtalelser, der er fremsat angaaende det foreliggende Forslag, mere har været møntet paa at slaa til Lyd for stærkere Rustning af Sverige end paa at give nogen Mening til Kende om, hvad Danmark bør gøre, endsigse da paa at have det afgørende Ord i et dansk Forhold. Og saaledes bør det anstændigvis ogsaa være. Hvilke Konsekvenser et andet Land for sit Vedkommende vil drage af Danmarks Afrustning, maa blive vedkommende Lands egen Sag; og det har selvsagt Ret til at indrette sit Forsvar, som det til enhver Tid under enhver Situation maatte finde det paakrævet. Men det tilkommer intet andet Land at give Danmark Direktiver i forsvarsmæssig Henseende; og noget saadant er da heller ikke sket. Forsøgene herhjemme fra paa at give Befolkningen Indtryk af, at Udlandets ansvarlige Regeringer nærer Bekymringer i Anledning af det foreliggende Forslag eller agter Danmark ringere, fordi vi aabent erkender, at Landet ikke kan magte krigsmæssige Opgaver, er bluff og intet andet.

Jeg skal her henlede Opmærksomheden paa et Par Begivenheder, der er sket i de sidste Dage. Den norske Statsminister Mowinckel oplyste forleden, at hans Regering agtede til Foraaret at fremsætte et Programforslag til en Forsvarsordning indenfor en budgetmæssig Ramme af 30 Mill. Kr.; og Venstres Hovedorgan i Norge kommenterer denne Tale og skriver, at en saadan Forsvarsordning vil betyde en radikal Omlægning af hele Norges Forsvar.

I den svenske „Social-Demokraten“, som redigeres af en Mand, hvis Navn ofte er nævnt fra denne Talerstol, Per Albin

Hansson, stod forleden en Artikel, som nærmest var rettet mod de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller fremsatte her under Finanslovdebatten; og det svenske ansete og betydende socialdemokratiske Blad slutter med at skrive følgende, som jeg beder om Tilladelse til at oplæse:

„For en Udlænding er jo Rigsdagens Sammensætning den paalideligste Maalestok for Folkestemningen; og det burde være danske Parlamentarikere bekendt, at Oprustningsvennerne er i Mindretal i Sveriges Rigsdag. Heller ikke Udtalelserne i svensk Presse burde have kunnet virke forvirrende. Bortset fra et Par liberale Organer, som neppe kan siges at repræsentere nogen udbredt Anskuelse, er det udelukkende svensk Højrepressen, der har været bekymret over den danske Afrustning. Flertallet i det svenske Folk finder ingenlunde det danske Afrustningsforslag „ubegribeligt“. I vide Kredse finder man det tværtimod efterfølgelsesværdigt.“

Dette til Underretning for eventuelle senere Citeringer af, hvad man i Sverige og Norge mener om det danske Forslag, der her foreligger til Behandling.

Der har ogsaa i den sidste Tid været fremsat Tanker om en fælles nordisk Forsvarspolitik — mindre kan ikke gøre det. Saafremt denne Tanke ikke i vore Dage var lige saa umulig og uigennemførlig, som den alle Dage har været, kunde man fristes til paa det mest indstændige at advare imod at give slige Tanker Rum; thi hvad vilde man opnaa ved Tankens Realisation? Intet andet end at udsætte vort Land for endnu større Krigsfare. Det er saa vist ikke nye Magtgrupperinger, der tiltrænges i Europa.

Jeg skal nu sige et Par Ord om den Dom, som den danske Vælgerbefolkning har afsagt ved Valget den 24. April i Aar. Det er vitterligt for enhver, at Kampen forud for Valget i allerhøjeste Grad drejede sig om Militærspørgsmaalet. Ikke underligt, thi det var jo dette Spørgsmaal, der førte til Venstregeringens Fald med efterfølgende Valg. Hvem af de to Parter der saa bar sig klogest ad — hvis nogen bar sig klogt ad —, eller hvem der havde Skylden, det maa de selv strides om. Navnlig de Konservative var højt oppe rundt om paa Vælgermøderne og i Pressen. De gjorde, hvad de kunde, for at faa Valgkampen til at dreje sig om dette ene Spørgsmaal, og det lykkedes i høj Grad; Valget kom, næsten udelukkende, til at dreje sig om denne ene Sag.

„Berlingske Tidende“ skrev den 22. April: